

Naturvärdesinventering (NVI)

– vid Kälvesta, Stockholms kommun, inför planbesked, 2024.

OM RAPPORTEN:

Titel: Naturvärdesinventering (NVI) – vid Kälvesta, Stockholms kommun, inför planbesked, 2024.

Version/datum: 2024-06-28

Rapporten bör citeras enligt följande: Lönnberg, Elin. (2024). *Naturvärdesinventering (NVI)* – vid Kälvesta, Stockholms kommun, inför planbesked, 2024. Calluna AB.

Foton i rapporten: © Calluna AB där inget annat anges

Omslag: Bilden föreställer ett hamlat äppelträd från inventeringsområdet.

OM UPPDRAGET:

På uppdrag av: Kevin Dieck, kevin@dieck.se, 0768 688 599.

Utfört av: Calluna AB (Organisationsnummer: 556575–0675)
Adress huvudkontor: Linköpings slott, 582 28 Linköping
Hemsida: www.calluna.se
Telefon (växel): +46 13-12 25 75

Projektledare: Elin Lönnberg (Calluna AB)

Rapportförfattare: Elin Lönnberg (Calluna AB)

Fältarbete: Elin Lönnberg (Calluna AB)

Kartproduktion: Tom Brodin (Calluna AB)

Kvalitetssäkring: Håkan Andersson (Calluna AB)

Mallversion: 1.7

Callunas interna projektkod: ELG0002

Innehåll

Sammanfattning	4
Läsanvisning	4
1 Inledning	6
1.1 Uppdraget och kartläggningens syfte	6
1.2 Inventeringsområdet.....	6
2 Metod och genomförande	7
2.1 Metodbeskrivning naturvärdesinventering (NVI).....	7
2.2 Genomförande av NVI	7
3 Resultat	10
3.1 Allmän beskrivning av inventeringsområdet	10
3.2 Känd kunskap om området och eventuell förekomst av skyddad natur.....	10
3.3 Redovisning av vattensystem	10
3.4 Landskapsområden	11
3.5 Naturvärdesbiotoper	14
3.6 Värdeelement	17
3.7 Särskilt skyddsvärda träd	18
3.8 Arter.....	18
4 Slutsatser	19
4.1 Sammanfattande slutsatser	19
Referenser	20
Bilaga 1 Referens till underlag med miljöinformation (separat bilaga)	21
Bilaga 2 Metodbeskrivningar NVI	22

Sammanfattning

Calluna AB har 2024 på uppdrag av Kevin Dieck utfört en naturvärdesinventering (NVI) av Fastigheten Åkertisteln 2, i Kälvesta, Stockholms kommun. Bakgrunden till inventeringen är en förändring i detaljplan. En NVI syftar till att kartlägga, beskriva och värdera naturområden av betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område.

Uppdraget har utförts enligt SIS standard för naturvärdesinventeringar SS 199000:2023. NVI:n utfördes enligt kartläggningstypen detalj och med tillägget detaljerad redovisning av artförekomst samt inventering av särskilt skyddsvärda träd. Fältinventering utfördes under maj månad 2024.

Inventeringsområdet består av en öppen gräsmark med triviala växter samt en del trädgårdsrymningar. Inom området står ett antal äldre fruktträd, varav några är hamlade och med håligheter men som ej når upp till kraven för särskilt skyddsvärda träd.

Vid inventeringen avgränsades totalt ett landskapsområde och en naturvärdesbiotop med visst biotopvärde, klass 4, tack vare dess potential som groddjurshabitat.

Vid Callunas inventering noterades inga värdearter¹, inte heller vid datautsök inför inventeringen hittades några värdearter inom inventeringsområdet, däremot upptäcktes tidigare rapporterade arter av groddjur i närheten som kan tänkas nyttja området.

De högsta naturvärdena i inventeringsområdet är dess funktion för groddjur.

NVI-rapporten utgör ett underlag som ger stöd för uppfyllandet av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap miljöbalken. Hänsyn som tas till områden med särskild betydelse för biologisk mångfald bidrar till att uppfylla miljöbalkens krav, Sveriges internationella åtaganden samt de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen.

Läsanvisning

Denna NVI-rapport syftar till att kartlägga, beskriva och värdera inventeringsområdets betydelse för biologisk mångfald enligt SIS standard för naturvärdesinventeringar SS 199000:2023 (SIS, 2023a). Beroende på vilken roll du som läsare har i förhållande till naturområdet har du också ett specifikt syfte med din läsning och således kanske större intresse av vissa delar av rapporten än andra. Avsikten med rapporten är att du oavsett roll enkelt ska kunna hämta in relevant information.

NVI-rapporten för Åkertisteln, Kälvesta består av en huvudrapport samt två bilagor.

Rapportens huvuddel består av fyra kapitel och presenterar bakgrund och syfte, metod och genomförande, resultat och slutsatser.

Inledning med syfte. Den inledande delen (kapitel 1) presenterar uppdraget och dess bakgrund, syftet med den beställda naturvärdesinventering (NVI) samt vad en NVI enligt SIS standard innebär. En kortfattad beskrivning av inventeringsområdets avgränsning, läge och karaktär ingår också.

Metod och genomförande. Metod- och genomförandedelen (kapitel 2) förklarar metoden för NVI, den valda kartläggningstypen, de eventuella fördjupade inventeringar som ingår i den utförda NVI:n samt hur förarbetet och fältarbetet har genomförts. Om det funnits osäkerheter och begränsningar vid genomförandet lyfts också dessa fram. Dessutom redovisas de datakällor som genomförandet efter tidigare känd kunskap om inventeringsområdet inklusive en kort översikt

¹ I rapporten (bilaga 5) listas de värdearter som observerades vid Callunas inventering. Det kan dock förekomma ytterligare värdearter som ännu inte påträffats, identifierats eller rapporterats.

över tidigare utförda inventeringar eller utredningar. En presentation följer av medverkande personal och tidpunkter för fältinventeringar anges. Avslutningsvis finns information om de geodata som ingått i GIS-leveransen och till vilka datavärddar geodata levererats samt tidpunkt för leverans.

Resultat. Resultatdelen (kapitel 3) visar kartor över tidigare kända naturvärden och eventuell skyddad natur inom inventeringsområdet, dess vattensystem, resultatet från NVI:n vad gäller landskapsområden och naturvärdesbiotoper samt resultatet av tillägget detaljerad redovisning av artförekomst och de fördjupade inventeringar som beställts. Den löpande texten beskriver därefter inventeringsområdets natur, tidigare kända naturvärden samt naturvärdesinventeringens resultat inklusive en översikt över funna värdearter. I resultatdelen presenteras även resultatet från fördjupade inventeringar.

Slutsatser. I den avslutande delen (kapitel 4) sammanfattas resultatet av kartläggningen. Inventeringsområdets naturvärden beskrivs kortfattat.

Bilagor. Rapportens bilagor består av:

1. Referens till underlag med miljöinformation
2. Metodbeskrivning av NVI

1 Inledning

1.1 Uppdraget och kartläggningens syfte

Miljökonsultföretaget Calluna AB har 2024 på uppdrag av Kevin Dieck utfört en kartläggning av biologisk mångfald genom naturvärdesinventering (NVI) inom fastigheten Åkertisteln 2 i Stockholms kommun. Naturvärdesinventering ska utgöra underlag för fortsatt planeringsprocess.

Syftet med en naturvärdesinventering är enligt SIS-standarderna att kartlägga, beskriva och värdera naturmiljöer av särskild betydelse för biologisk mångfald inom ett avgränsat område. Bedömningen av betydelsen för biologisk mångfald/naturvärde görs utifrån de två bedömningsgrunderna biotop² och arter. En NVI resulterar i avgränsning och värdering av landskapsområden, avgränsning av naturvärdesbiotoper med naturvärdesklassningar och beskrivningar samt artlistor med noterade värdearter, fridlysta arter och eventuella invasiva främmande arter. Redovisning av inventeringsområdets vattensystem ingår även. Resultatet av naturvärdesinventeringen presenteras i en övergripande rapport samt i leverans av geodata. Observera att listan över noterade värdearter inte är en total lista över förekommande arter i området. Fördjupad inventering av artförekomster ger mer detaljerad kunskap om arter.

Inventeringar av andra miljöaspekter än naturmiljö, till exempel friluftsliv, kulturmiljö, geologi, landskapsbild och ekosystemtjänster, ingår inte i en NVI. En NVI omfattar inte heller konsekvensbedömningar men kan utgöra ett underlag för konsekvensbedömningar. Naturvärdesinventeringar innefattar inte heller en analys av huruvida risk för förbud enligt artskyddsförordningen föreligger. En sådan analys görs inom en artskyddsutredning. En NVI är dock ett användbart underlag till en artskyddsutredning och NVI:n. Rekommendationer om anpassningar, hänsynsåtgärder, skyddsåtgärder, kompensationsåtgärder behandlas inte i NVI-standarderna.

En NVI genomförs enligt olika så kallade kartläggningstyper, se avsnittet Kartläggningstyp, omfattning och tillvägagångssätt. I detta uppdrag har uppdragsgivaren beställt kartläggningstyp detalj med tilläggen detaljerad redovisning av artförekomst samt inventering av skyddsvärda träd.

1.2 Inventeringsområdet

Inventeringsområdet, som avgränsats av beställaren, omfattar 706 m² och kan bäst beskrivas som en ödetomt eller ruderatmark (figur 4). I dagsläget brukas inte marken till något särskilt. Utöver inventeringsområdet har även ett buffertområde/förstudieområde, som omfattar 3 km utanför inventeringsområdet, använts i uppdraget vid utsök av tidigare känd miljöinformation.

² Biotop är ett område som kan beskrivas utifrån gemensamma ekologiska förutsättningar, egenskaper, företeelser och organismsamhällen.

2 Metod och genomförande

2.1 Metodbeskrivning naturvärdesinventering (NVI)

Naturvärdesinventeringen vid Kälvesta har utförts enligt SIS standard SS 199000:2023 (SIS, 2023a) och metoden finns beskriven i sin helhet i standarden³.

Naturvärdesinventering (NVI) är en kartläggning av biologisk mångfald som bygger på fältinventering. NVI utgör den centrala kartläggningstypen i SIS-standard. Det finns ytterligare två huvudsakliga kartläggningstyper, nämligen fördjupade inventeringar av biotoper eller arter och så kallade förstudier. I en förstudie-NVI avgränsas, med hjälp av fjärranalys, preliminära naturvärdesobjekt, det vill säga geografiska områden eller objekt med särskild betydelse för biologisk mångfald. Alla fördjupade inventeringar kan dessutom göras som förstudier genom analys av befintlig miljöinformation.

En NVI genererar ett underlag som beskriver ett kartläggningsområdes betydelse för biologisk mångfald. I NVI:n ingår kartläggning, beskrivning och värdering av *landskapsområden* och biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald, så kallade *naturvärdesbiotoper*. Naturvärdesbiotoperna utgör basen i redovisningen av en NVI. Se bilaga 2 för en presentation och metodbeskrivning av NVI enligt SIS standard SS 199000:2023.

Calluna är ackrediterade⁴ för naturvärdesinventeringar, vilket innebär årlig kontroll där företaget får visa att metoder, rutiner och verktyg för att utföra NVI enligt standarden håller god kvalitet och att personalen har rätt kompetens.

2.2 Genomförande av NVI

2.2.1. Kartläggningstyp, omfattning och tillvägagångssätt

Naturvärdesinventeringen vid Åkertisteln, Kälvesta, har beställts enligt SIS standard SS 199000:2023 med de kartläggningstypen detalj klass 1–4, med tillägget särskilt skyddsvärda träd och med extra hänsyn till eventuella groddjur och dess habitat.

Uppdragets NVI har beställts och utförts med detaljeringsgrad detalj, vilket innebär att minsta obligatoriska karteringsenhet är 100 m² samt att naturvärdesobjekt som är mindre än 100 m² i stället avgränsas som värdeelement.

2.2.2. Klarläggande avseende vattenmiljöer

Denna NVI omfattar inte några vattenmiljöer varför inga klarlägganden om vattenmiljöer behövs.

2.2.3. Förarbete till NVI

Insamling och bearbetning av relevant miljöinformation

En NVI inleds med ett förarbete där inventeringsområdet och det omkringliggande landskapet studeras med hjälp av tillgänglig miljöinformation och andra relevanta underlag. I denna process gömsöks ett stort antal informationskällor efter upplysningar om områdets tidigare kända naturvärden och skyddade områden enligt 7 kap miljöbalken. De källor, underlag och rapporter

³ Standarden kan köpas från SIS förlag: <https://www.sis.se/standardutveckling/tksidor/tk500599/sistk555/>.

⁴ Calluna AB är ackrediterade av SWEDAC sedan december 2017 för naturvärdesinventeringar i stränder och terrestra naturtyper enligt SIS-standard för NVI SS:2014. Calluna var det första företaget att ackrediteras för inventeringar enligt standarden. Sedan 2023 är Calluna ackrediterade som kontrollorgan enligt SS-EV ISO/IEC 17020:2012 med omfattningen NVI fält för mark och sötvatten enligt kravspecifikation SS 199000:2023.

som har undersökts redovisas i Bilaga 1 Referens till underlag med miljöinformation och resultatet av informationssökningen redovisas i den löpande texten, i avsnittet Känd kunskap om området och eventuell förekomst av skyddad natur samt i avsnittet Redovisning av vattensystem. Förarbetets resultat har även använts som stöd vid avgränsning och klassning av naturvärdesbiotoper och landskapsområden under fältarbetet. Förstudieområde kallas det område som använts vid utsök av miljöinformation. Det är inventeringsområdet med 1 km buffert (3 km buffert för fåglar).

Utsök av fynddata över tidigare kända arter

Ett artdatautsök av observationer av värdearter inklusive rödlistade och fridlysta arter samt invasiva främmande arter har gjorts i SLU Artdatabankens verktyg Fynddata (Fynddata). Utsöket gjordes av GIS-specialist Tom Brodin 2024-05-08 med hjälp av Callunas sökfilter Artverktyget naturvårdsarter (Version 4.0 (2024-04-10)) samt Artverktyget invasiva främmande arter (Version 1.6 (2024-04-09)) som identifierar naturvårdsarter och invasiva främmande arter. I avsnittet Arter förklaras begreppen naturvårdsart, värdeart och invasiv främmande art. Utsöket av naturvårdsarter utgör underlag för att identifiera tidigare kända värdearter, rödlistade arter och fridlysta arter.

I detta uppdrag består utsöksområdet av inventeringsområdet med en buffertzona på 1 km, 3 km för fåglar. För utsök av samtliga arter användes tidsperioden 1990-01-01 till 2024-04-10.

Artdatautsöket av tidigare kända artobservationer har i uppdraget använts till två syften, dels som underlag till fältinventeringen för att kunna eftersöka tidigare kända artobservationer av värdearter, rödlistade arter, fridlysta arter och invasiva främmande arter, dels för att kunna redovisa tidigare kända rödlistade och fridlysta arter samt invasiva främmande arter inom inventeringsområdet i raka artlistor.

En genomgång av förarbetets utsök av artobservationer gjordes av ekolog eller utredare. Artobservationer som inte bedömdes vara relevanta för uppdraget, till exempel fynduppgifter som rapporterats in med dålig noggrannhet eller fynd som inte bedömdes höra till inventeringsområdet, rensades bort.

Artutsökets artobservationer/artpunkter lades in i NVI-projektets GIS. Artobservationerna publicerades i fältapplikationen för fältinventering så att tidigare fynduppgifter kunde ses i fält. I fält eftersöktes sedan dessa värdearter, rödlistade arter och fridlysta arter i inventeringsområdet och om dessa samt invasiva främmande arter påträffades registrerades de i fältapplikationen.

Alla artobservationer som enligt standarden normalt inte ska beaktas i en NVI har tagits bort.

2.2.4. Fältinventering NVI – Avgränsning och värdering av naturvärdesbiotoper

Fältinventeringen innebär att all mark som är tillgänglig genomsöks i fält. Hela inventeringsområdet, inklusive alla mark- och vattenområden, har överblickats eller genomsökts tillräckligt noggrant för att samtliga naturvärdesbiotoper som uppfyller kraven på minsta karteringsenhet ska ha identifierats. Detta innebär att biotoper, värdeelement, strukturer, processer, organismsamhällen och värdearter har eftersökts av en eller flera inventerare. Om en invasiv främmande art har påträffats har den noterats.

När en naturvärdesbiotop har identifierats har den undersökts tillräckligt noggrant och omfattande vad gäller arter och biotopkvaliteter för att kunna fastställa naturvärdesklass och gränser med god säkerhet samt för att kunna göra en områdesbeskrivning. Om god säkerhet inte kunnat uppnås och det inte fanns skäl för att göra en preliminär naturvärdesbedömning så har ett återbesök gjorts av samma eller annan inventerare.

Förutom identifiering, avgränsning, naturvärdesbedömning samt beskrivning av naturvärdesbiotoper inklusive fotodokumentation ingår i naturvärdesinventeringen även

bestämning av naturtyp, biototyp samt information om hela eller delar av naturvärdesbiotoperna uppfyller den svenska tolkningen av EU-definitionen för någon Natura 2000-naturtyp. Den terminologi som har använts vid bestämning av biotyper i fält är hämtad från SIS/TS 199002 (SIS, 2023b).

Namn på arter följer så långt det är möjligt SLU Artdatabankens taxonomiska databas Dyntaxa (SLU Artdatabanken, 2023). Kulturväxter som inte finns i Dyntaxa har namngetts enligt svensk kulturväxtdatabas, SKUD. Alla hänvisningar till den svenska rödlistan gäller den senaste upplagan (SLU Artdatabanken, 2020).

Som stöd vid uppdragets bedömning av naturvärden användes SIS-standard (SIS, 2023a), inhämtad miljöinformation och övriga relevanta informationskällor (se avsnittet Förarbete till NVI och fördjupade inventeringar och bilaga 1) samt den litteratur som listas i avsnittet Referenser.

2.2.5. Avgränsning och värdering av landskapsområden

Landskapsområden avgränsades digitalt med hjälp av flygfoton och tidigare känd information. Arbetet utfördes av rapportförfattaren.

2.2.6. Tidpunkt för arbetet och utförande personal

NVI-uppdraget genomfördes den 13:e maj 2024. Datum för utsök av miljöinformation och andra underlagsdata redovisas vid respektive källa i bilaga 1.

Förarbetet med eftersökning och granskning av miljöinformation och andra underlag samt tidigare artobservationer gjordes av rapportförfattaren.

Utföraren har under bedömning haft stöd av Vide Ohlin och Anna Koffman från Calluna AB, Groddjursexpert respektive NVI expert.

2.2.7. GIS och fältdatafångst

Fältdatafångst vid avgränsning av naturvärdesbiotoper har utförts med hjälp av ESRI:s fältapplikation ArcGIS Field Maps på smartphone. Lägesnoggrannheten för denna enhet är vanligen 5-10 m.

Den geodatabas som Calluna använder i ArcGIS Field Maps har de attribut och datavärden som specificeras i teknisk specifikation SIS/TS 199002:2023 (SIS 2023b).

2.2.8. Leveransinformation

Geodata har upprättats, och finns lagrade hos Calluna, avseende landskapsområden, naturvärdesbiotoper och värdeelement med tillhörande inventeringsområden. Geodata levereras i samband med slutleverans av denna rapport.

I det här NVI-uppdraget har datavärden endast fyllts i för de attributfält som uttolkas som krav i teknisk specifikation SIS/TS 199002:2023 (SIS 2023b) och datavärdena följer det som specificeras i teknisk specifikation. Undantaget från kraven i teknisk specifikation är att fotografier på naturvärdesbiotoperna endast levereras i NVI-rapporten, under avsnitt 3.5 Naturvärdesbiotoper, och inte i geodataleveransen. Vid geodataleverans upprättar Calluna metadatablad för varje levererad kartläggningstyp. I metadatabladen framgår vilket geodataformat som leveransen sker i, vilka attributfält som ingår och vad attributen betyder samt om attributen är ifyllda i den aktuella leveransen.

3 Resultat

3.1 Allmän beskrivning av inventeringsområdet

Inventeringsområdet består av en öppen gräsmark med triviala växter samt en del trädgårdsrymlingar. Inom området står ett antal äldre fruktträd, varav några är hamlade och med håligheter men ej når upp till kraven för särskilt skyddsvärda träd.

I norr ansluter området med en mindre blandskog omgiven av bostadsområden. Blandskogen ingår i ett habitatnätverk för groddjur, i övriga väderstreck är området omgivet av bostadsområden.

3.2 Känd kunskap om området och eventuell förekomst av skyddad natur

Förarbetets informationssökning visar att det inom inventeringsområdet inte finns skyddad natur enligt 7 kap miljöbalken. Observera dock att generellt skyddade biotopskyddsområden kan förekomma inom inventeringsområdet. Dessa, ofta små biotoper, är generellt skyddade i hela landet och förekommer främst i jordbrukslandskapet. De finns inte registrerade i någon databas utan behöver kartläggas vid fältinventering. Huruvida bestämmelser om strandskydd förekommer i området har inte utretts i denna NVI.

Inom en buffertzona på 3 km omkring inventeringsområdet förekommer ingen skyddad natur enligt 7 kap miljöbalken, enligt förarbetets informationssökning.

Inventeringsområdet ingår i ett habitatnätverk för groddjur (Stockholmsstad 2022). Det aktuella området ingår inte i själva kärnområdet, men i en del som är bedömt som "Potentiella aktivitetszoner runt potentiella livsmiljöer och potentiella spridningslänkar" – Stockholms stad (2022). Nära området finns även ett bekräftat lekvattnet för vanlig groda i närheten av inventeringsområdet (muntlig information Vide Ohlin Calluna AB).

3.3 Redovisning av vattensystem

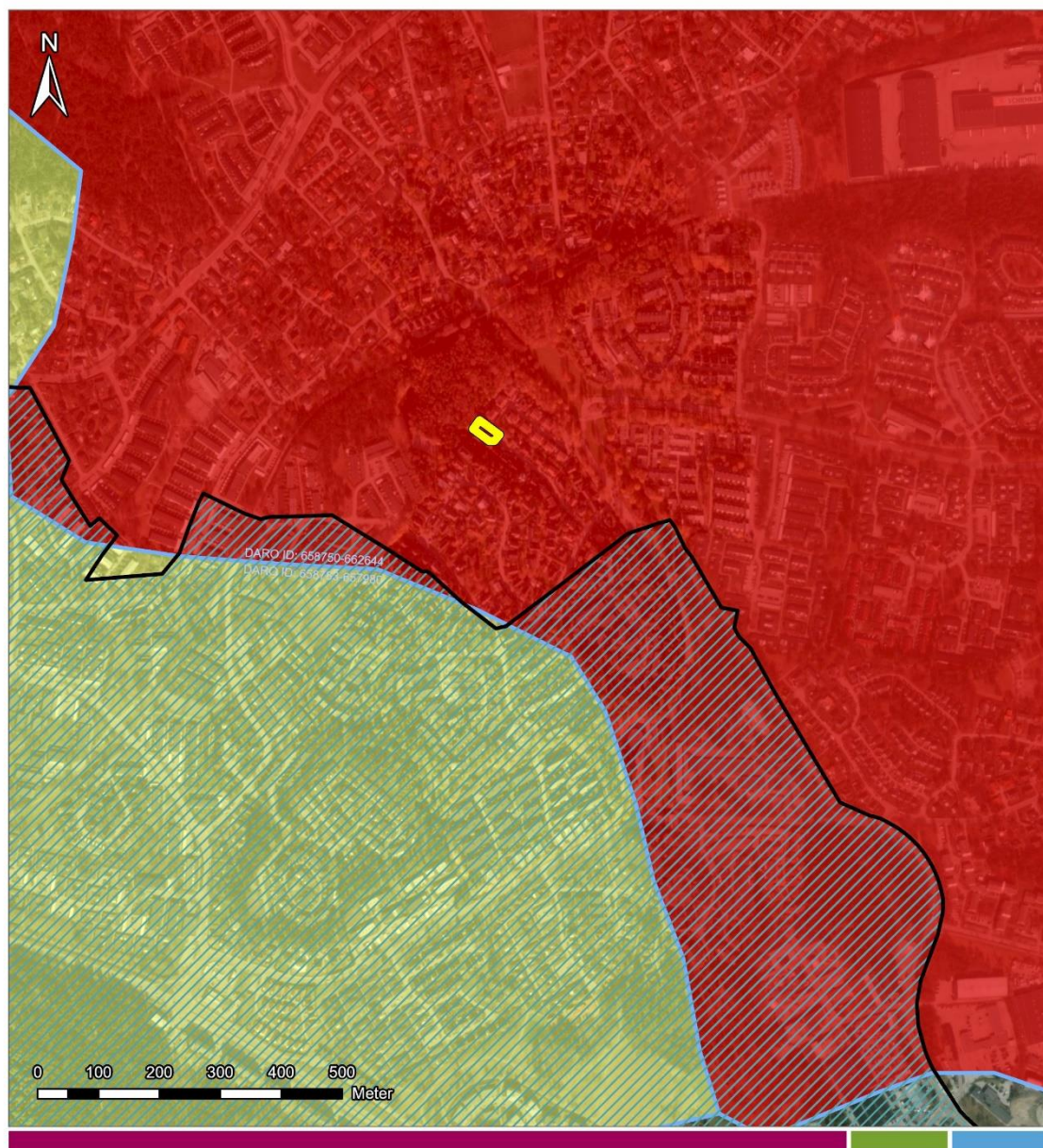
Inom inventeringsområdet finns inga vattensystem, men området gränsar till ett dike, och ingår i ett större avrinningsområde. Dessa redovisas i figur 1. I tabell 1 redovisas även vattenförekomsternas ekologiska status/ekologiska potential enligt Vattenkartan (VISS).

Tabell 1. Tabellen visar en sammanställning över de vattenförekomster som förekommer inom inventeringsområdet med den senaste klassificeringen av ekologisk status eller ekologisk potential enligt Vattenkartan (VISS).

ID	Typ av vattenförekomst	Ekologisk status/ekologisk potential
Bällstaån	Avrinningsområde	Dålig

TECKENFÖRKLARING:

	Inventeringsområde	Ekologisk status
	Delavrinningsområden	VISS Avrinningsområden klassning 2016-2021
	Vattenskyddsområde	Måttlig
		Dålig

Figur 1. Kartan visar de vattensystem som förekommer inom- och i närheten av inventeringsområdet. Det röda området representerar Bällstaåns avrinningsområde (tabell 1).

3.4 Landskapsområden

Inventeringsområdet ingår i ett landskapsområde som består av blandskog, detta är det enda landskapsområde som avgränsats inom projektet och det bedöms ej vara ett värdelandskap (figur 2 och tabell 2).

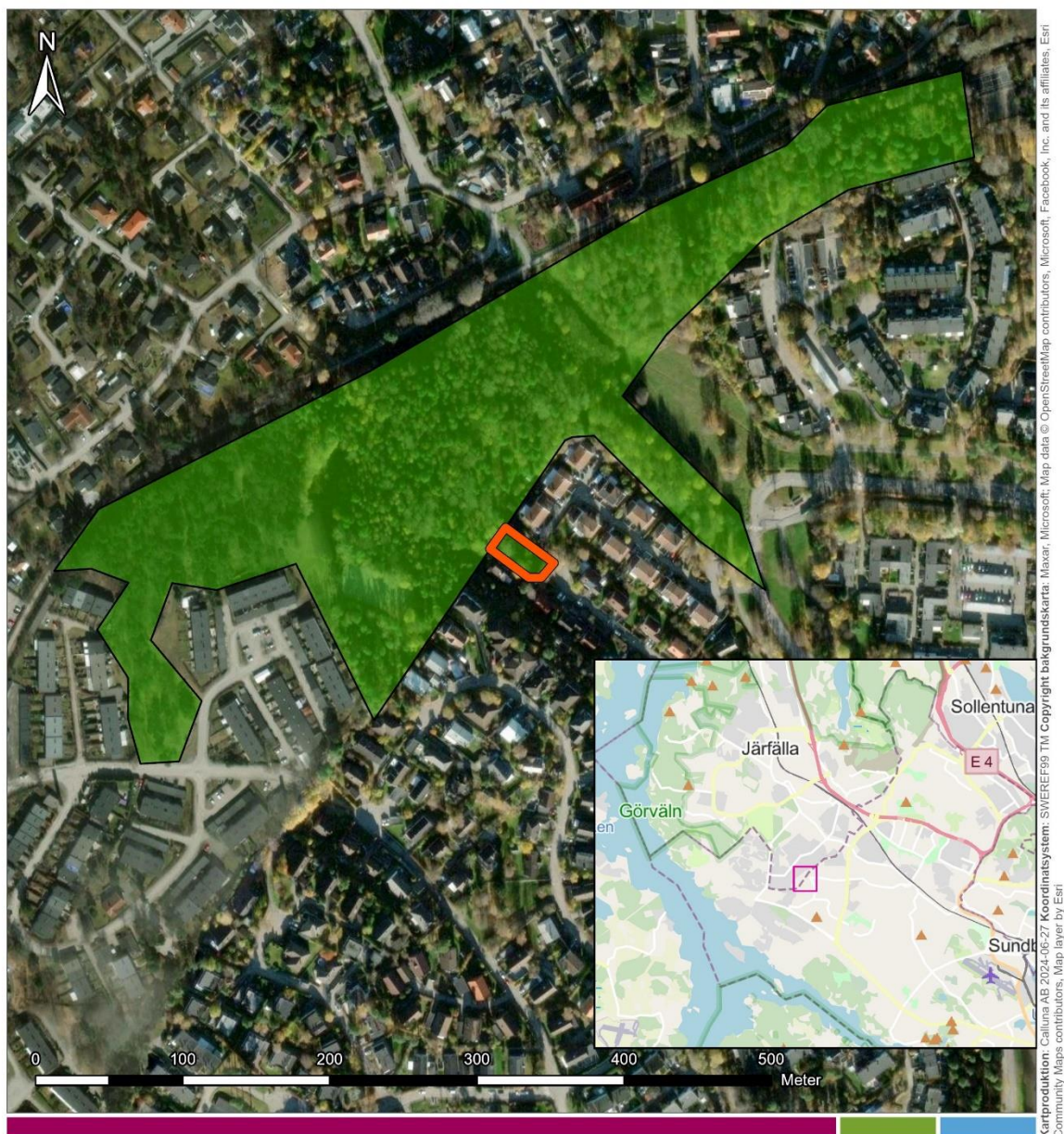
Objektnummer L1

Tabell 2. Tabell över landskapsområden.

Objektsbeskrivning	Värdelandskap
Naturlig blandskog i annars tätbebyggt område.	Nej
	Motivering till värdelandskap

TECKENFÖRKLARING:

- Inventeringsområde
- Landskapsområde
- Skogslandskap av blandskog

Figur 2. Kartan visar inventeringsområdet med avgränsade landskapsområden från naturvärdesinventeringen, samt en översikt över inventeringsområdets orientering i ett större perspektiv.

3.5 Naturvärdesbiotoper

Vid inventeringen avgränsades hela inventeringsområdet som en naturvärdesbiotop med naturvärdesklass 4, visst naturvärde (se figur 3 och 4 samt tabell 3).

Den identifierade naturvärdesbiotopen består av en öppen gräsmark där vegetationen främst består av triviala växter och trädgårdsrymlingar. De högsta biotopvärdena består av möjliga habitat för vanlig groda som leker i närheten, samt för mindre vattensalamander som även den är känd i närheten. Området kan tänkas användas som sommar/höst habitat, men har även viss potential för övervintring i nordvästra hörnet av området där det står ett ödehus och ligger en del bråte. För detaljerad information se tabell 3.

Objektnummer 1

Tabell 3. Tabell över naturvärdesbiotop.

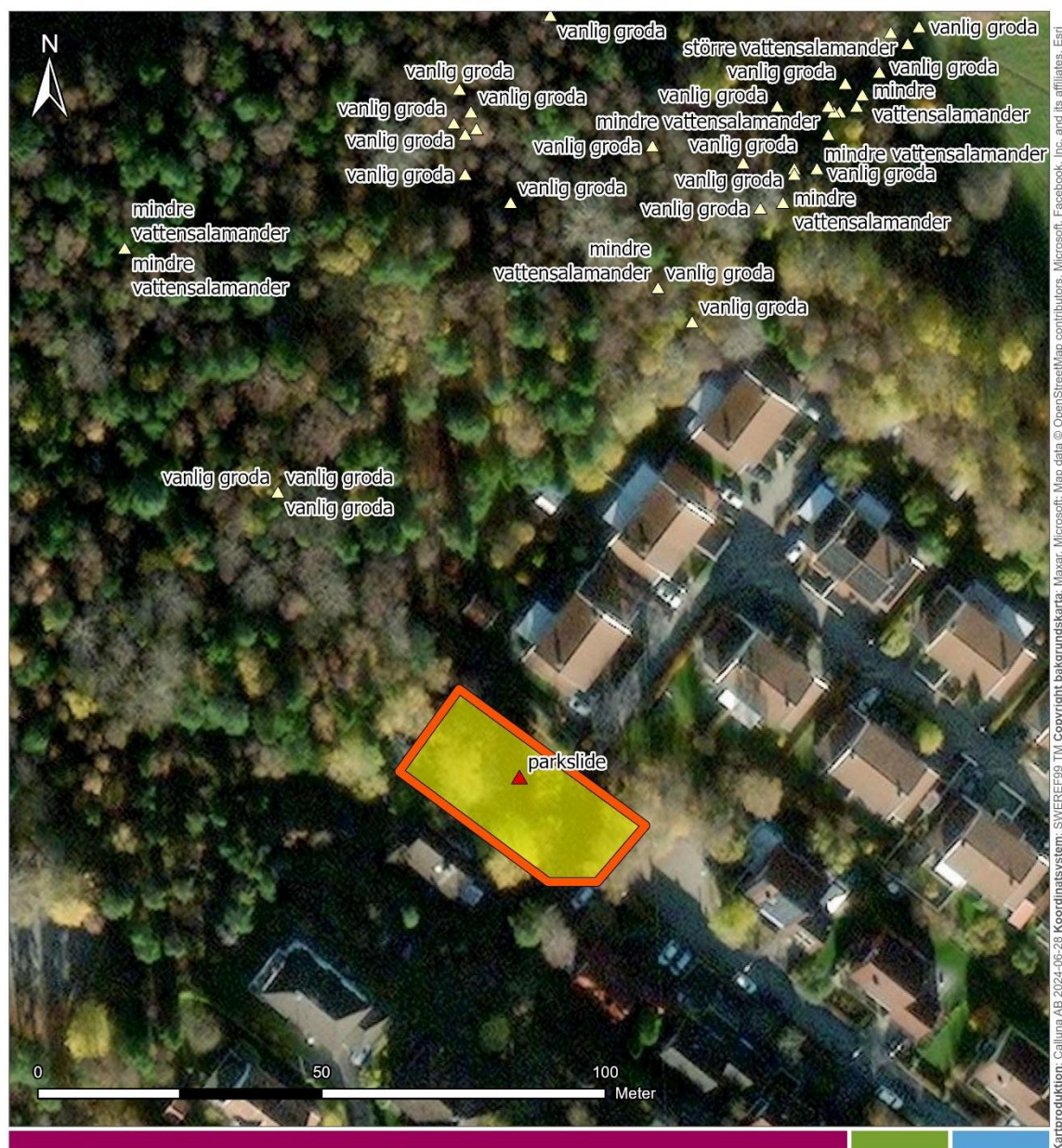
Naturvärdesklass	Naturtyp	Biotoptyp	Natura 2000-naturtyp
Klass 4, Visst naturvärde	Antropogen terrester miljö	Igenväxningsmark	Ingen
Preliminär naturvärdesklass eller avgränsning		Inventeringsdatum	Area
Nej		2024-05-13	715m²
Objektbeskrivning			
<p>Objektet består av en gammal trädgård/allmänning. Området är mycket öppet med endast ett fåtal fruktträd, och ett mycket glest bestånd av sly.</p> <p>I fältskiktet hittar man triviala växter såsom ogräsmaskrosor, vårlök, kirska, vitsippa samt trädgårdsförrymda kryddväxter.</p> <p>I nordöst gränsar området till en skog, men i övrigt är det omgärdat av bostadsområden.</p>			
Artvärden		Biotopvärden	
Artvärdesklass: Lågt artvärde		Biotopvärdesklass: Visst biotopvärde	
<p>Inga värdearter hittades inom området under inventering eller via datautsök men närliggande fynd av vanlig groda och mindre vattensalamander kan knytas till området då det kan tänkas användas som födosöksområde.</p> <p>Ett bestånd av parkslide mitt i området sänker artvärdet.</p>		<p>Enstaka förekomster av äldre fruktträd, varav några hamlade och med mindre håligheter har viss betydelse för insekter, både på grund av håligheterna för habitat och blomningen för pollenproduktion. Hela objektet genomgår lättare översvämning under vår och kan då nyttjas som födosöksplats för groddjur som leker i närheten. I nordvästra hörnet av området ligger det i dagsläget en del bråte som kan tänkas vara av visst intresse även för övervintring.</p>	
Värdearter		Personal	
<p><u>Observerade av Calluna:</u></p> <p>Inga</p> <p><u>Kända sedan tidigare:</u></p> <p>Vanlig groda, mindre vattensalamander.</p>		<p>Inventerare: Elin Lönnberg</p> <p>Granskare/Ansvarig för naturvärdesbedömning: Jonas Mattson</p>	
		Fortsätter utanför inventeringsområdet	
		Nej	
Invasiva främmande arter		Referenser	
Parkslide			
Bild			
Se nedan			

Figur 3. Bild på naturvärdesbiotopen.

TECKENFÖRKLARING:

- Inventeringsområde
- ▲ Tidigare kända arter
- ▲ Invasiv främmande art
- naturvärdesklass
- Naturvärdesklass 4 Visst naturvärde

Figur 4. Kartan visar inventeringsområdet med naturvärdesbiotoper och deras naturvärdesklassning enligt Callunas naturvärdesinventering. Naturvärdesbiotoper i klass 1, 2 och 3 återfanns ej vid inventeringen.

3.6 Värdeelement

Inga värdeelement avgränsades vid Callunas inventering.

3.7 Särskilt skyddsvärda träd

Inga särskilt skyddsvärda träd avgränsades vid Callunas inventering.

3.8 Arter

3.8.1. Rödlistade eller fridlysta arter som är kända sedan tidigare

Rödlistade eller fridlysta arter som är kända sedan tidigare redovisas i bilaga 6. Utsöket av artobservationer från SLU Artdatabanken visade, efter att den granskning av artdata som beskrivits i metoddelen gjorts, att två rödlistade och/eller fridlysta arter finns rapporterade inom inventeringsområdet eller kan knytas till inventeringsområdet, mindre vattensalamander och vanlig groda. Alla groddjur i Sverige är fridlysta och skyddas enligt 4a § eller 6 § artskyddsförordningen. För arter som skyddas av 6 § finns förbud mot att döda, skada, fånga eller på annat sätt samla in exemplar, samt att ta bort eller skada ägg, rom eller larver. Förbudet gäller för vanlig groda, vanlig padda, ätlig groda samt mindre vattensalamander.

3.8.2. Värdearter som använts vid naturvärdesbedömning

Vid Callunas inventering noterades⁵ inga värdearter⁶, rödlistade arter eller fridlysta arter. Från artutsöket identifierades dock två arter som rimligen kan tänkas nyttja området, vanlig groda, och mindre vattensalamander (figur 4).

Vanlig groda och mindre vattensalamander är båda kända i närområdet. Dessa båda leker under våren i mindre vattensamlingar och nyttjar under vintern fuktiga gömställen såsom håligheter under stenblock, död ved, gnagargångar eller rotgångar som skydd vid övervintring.

Både vanlig groda och mindre vattensalamander är skyddade enligt artskyddsförordningen enligt SFS 2007:845. Båda arterna anses ha ett påtagligt signalvärde.

3.8.3. Avförda artobservationer från utsök av naturvårdsarter

I utsöket av artdata från SLU Artdatabanken av naturvårdsarter finns arter som efter närmare granskning avförts som irrelevanta artobservationer för inventeringsområdet. Det gäller arter som är rödlistade som vildväxande i Sydsverige, men som frekvent förekommer som

⁵ OBS! Noterade värdearter vid inventeringen är de arter som påträffades vid inventeringen. Det kan förekomma fler värdearter.

⁶ **Värdeart.** Naturvårdsart (se nedan) eller annan art som har särskild betydelse för biologisk mångfald eller indikerar att ett område har särskild betydelse för biologisk mångfald. Arten har därför bedömts lämplig att använda för naturvärdesbedömning. I naturvärdesbedömningen ingår att bilda sig en uppfattning om vilket signalvärde (indikation på naturvärde) som de påträffade värdearterna har. Utföraren ska endast beakta relevanta observationer av värdearter. Följande typer av observationer ska betraktas som relevanta: a) art som observerats av utföraren inom en naturvärdesbiotop, under förutsättning att arten bedöms behöva naturvärdesbiotopen som livsmiljö, b) art som tidigare observerats av annan person inom en naturvärdesbiotop, under förutsättning att observationen är trovärdig, att arten sannolikt finns kvar och att arten bedöms behöva naturvärdesbiotopen som livsmiljö, c) art som observerats i närheten av en naturvärdesbiotop, under förutsättning att det är uppenbart att arten även nyttjar och behöver naturvärdesbiotopen som livsmiljö.

Naturvårdsart. Term som infördes av Artdatabanken 2013 (Hallingbäck, 2013) och som utgör ett samlande begrepp för arter som kan användas för prioriteringar av åtgärder för att bevara *biologisk mångfald*, men också för övervakning av tillstånd och trender i miljön. Begreppet omfattar fridlysta arter, typiska arter, rödlistade arter, signalarter och ansvarsarter. Arterna kan finnas i officiella listor (till exempel Skogsstyrelsens signalarter). Begreppet värdeart har en liknande innebörd som naturvårdsart med den skillnaden att alla naturvårdsarter inte är användbara som indikatorer för biologisk mångfald eftersom vissa naturvårdsarter är vanliga och allmänt spridda utan särskilda krav på sin miljö.

Invasiv främmande art Med främmande arter menas arter som med människans hjälp har förflyttats till ett område där de inte funnits tidigare. Främmande arter betraktas som invasiva när de sprider sig snabbt och orsakar skador på naturen, människors hälsa eller ekonomin.

trädgårdsrymlingar i andra delar av landet i detta fall hittades ett exemplar av fläckig lungört, som inte bedöms vara av naturlig förekomst.

3.8.4. Invasiva främmande arter

Vid naturvärdesinventeringen hittades ett bestånd av den invasiva arten parkslide, *Reynoutria japonica*. Parkslide är en mycket aggressiv art som kan vara svår att bli av med och som kan göra stor skada inte bara för biologisk mångfald men även på byggnader.

4 Slutsatser

4.1 Sammanfattande slutsatser

Hela inventeringsområdet består av en naturvärdesbiotop med visst naturvärde, klass 4. Området ingår i ett habitatnätverk för groddjur, och bedöms besitta vissa värden som habitat under sommar, höst och vinter. Inventeringsområdet bedöms ej besitta avgörande värden för groddjurens fortlevnad i sig men med tanke på kumulativa effekter kan ändå hänsyn och eventuella kompensationsåtgärder behöva vidtas vid exploatering av området.

Referenser

- Eionet (2019). *Eionets websida med all data som Sverige rapporterade enligt fågeldirektivet 2019*. [online] Tillgänglig: <https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/report?period=3&country=SE>.
- Hallingbäck, T. (red.) (2013). *Naturvårdsarter*. SLU Artdatabanken, Uppsala.
- Leidenberger, S., Käck, M., Karlsson, B. & Kindvall, O. (2016). *The Analysis Portal and the Swedish LifeWatch e-infrastructure for biodiversity research*. Biodiversity Data Journal 4: e7644. doi: 10.3897/BDJ.4.e7644.
- Havs- och vattenmyndigheten (2022). *Lista över invasiva främmande arter med EU-förbud*. [online] Tillgänglig: <https://www.havochvatten.se/arter-och-livsmiljoer/invasiva-frammande-arter/stod-for-dig-som-arbetar-med-invasiva-frammande-arter/forordningar-och-handlingsplan/lista-over-invasiva-frammande-arter-med-eu-forbud.html>. [Lista hämtad: 2024-05-08].
- Naturvårdsverket (2023a). *Invasiva främmande arter – fakta och information per art*. [online] Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Vaxter-och-djur/Frammande-arter/Invasiva-frammande-arter/>. [Listor hämtade 2024-05-08].
- Naturvårdsverket (2023b). *Vägledning Natura 2000 i Sverige*. [online] Tillgänglig: <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/skyddad-natur/natura-2000-i-sverige/>. [2024-05-08].
- Naturvårdsverket & Skogsstyrelsen (2022). *PM 2022-09-29 – Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens gemensamma tolkning av förändringarna i 4 § artskyddsförordningen om fridlysning av fåglar i samband med skogsbruk*. [online] Tillgänglig: <https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/lag-och-tillsyn/artskydd/skogsstyrelsens-och-naturvardsverkets-tolkning-av-nya-4--artskyddsforordningen.pdf>. Diarienummer: Naturvårdsverket Nv-04718-22, Skogsstyrelsen 2022/1756.
- Nitare, J. (2010). *Signalarter*. Skogsstyrelsens förlag.
- Nitare, J. (2019). *Skyddsvärd skog. Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning*. Skogsstyrelsens förlag.
- Svenska institutet för standarder, SIS. (2023a). *SS 199000:2023, Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald — Krav och vägledning*.
- Svenska institutet för standarder, SIS. (2023b). *SIS/TS 199002:2023, Naturvärdesinventering (NVI) – Kartläggning och värdering av biologisk mångfald – Dataproduktspecifikation med lista för biotopbestämning*.
- SLU Artdatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala.
- SLU Artdatabanken (2023). *Nationellt skyddsklassade arter*. [online] Tillgänglig: <https://www.artdatabanken.se/var-verksamhet/fynddata/skyddsklassade-arter/>. [Sida daterad: 2023-06-14].
- SLU Artdatabanken (2023). *Dyntaxa – Svensk taxonomisk databas*. [online] Tillgänglig: <https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/report?period=3&country=SE>. [Hämtad: 2024-05-08]
- Stockholmsstad (2022). *Habitatnätverk Stockholms stad 2022*. Tillgänglig: <https://miljobarometern.stockholm.se/content/docs/tema/natur/Habitatn%C3%A4tverk%20samlat/Habitatn%C3%A4tverk%20i%20Stockholms%20stad%20-%20rapport%20231219.pdf> [Hämtad: 2024-06-24]

Bilaga 1 Referens till underlag med miljöinformation (separat bilaga)

Bilagan levereras separat i form av en Excel-fil som innehåller en sammanställning av resultatet från det utsök Calluna gjort av tidigare känd miljöinformation. Calluna har sökt i ett stort antal geodataportaler i GIS samt även, så långt det var möjligt, efter tidigare naturvårdsunderlag som berör det aktuella området.

Naturvärdesbedömning av naturvärdesbiotoper

Artvärde bedöms utifrån bedämpningsgrunderna värdearten och /eller artdiversitet och

De inventerade biotopernas betydelse för biologisk mångfald värderas och tilldelas en *naturvärdesklass*, se tabell A och figur A. Naturvärdesklass uttrycker grad av naturvärde för mark- och vattenområden som uppnår sådana kvaliteter att de utgör naturvärdesbiotop. Naturvärdesklasser rangordnar biotopernas betydelse för att upprätthålla mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem.

Tabell A. Tabellen visar en sammanställning av NVI-standardens fyra naturvärdesklasser med en förklaring av innebörden av respektive naturvärdesklass. Källa: SS 199000:2023. Observera att en inventering kan göras antingen med detaljeringsgrad omfattande naturvärdesklass 1-3 eller klass 1-4.

Naturvärdesbiotoper	Högre naturvärde	
	Högsta naturvärde Naturvärdesklass 1	Mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har god överensstämmelse med ett referenstillstånd för naturliga ekosystem. Innehåller mycket goda livsmiljöer för naturvårdsarter, och nästan alltid med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högsta naturvärde är särskilt viktiga värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.
	Högt naturvärde Naturvärdesklass 2	Stor särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har väsentliga kvaliteter, typiska för naturliga ekosystem. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade och hotade arter. Områden med högt naturvärde är värdekärnor för biologisk mångfald i en nationell och regional grön infrastruktur. Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.
	Påtagligt naturvärde Naturvärdesklass 3	Påtaglig särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper som har typiska kvaliteter för naturliga ekosystem men som kan vara delvis påverkade eller saknar längre kontinuitet och därför inte uppfyller kriterier för naturvärdesklass 1 eller 2. Innehåller oftast livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till en nationell och regional grön infrastruktur för biologisk mångfald. Den totala arealen av dessa områden har särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha stor särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.
	Visst naturvärde	
	Visst naturvärde Naturvärdesklass 4	Viss särskild betydelse för biologisk mångfald Omfattar biotoper med vissa kvaliteter av betydelse för biologisk mångfald. Kan innehålla livsmiljöer för naturvårdsarter. Bidrar till grön infrastruktur för biologisk mångfald åtminstone på lokal nivå. Den totala arealen av dessa områden har viss särskild betydelse för att bevara biologisk mångfald i Sverige. Enskilda områden kan lokalt ha särskild betydelse för biologisk mångfald där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på biologisk mångfald.

Avgränsning av naturvärdesbiotoper

Varje naturvärdesbiotop ska i sin helhet kunna tilldelas en och samma naturvärdesklass. Naturvärdesbiotopen ska kunna redovisas med en gräns som, så långt som möjligt, överensstämmer med verkliga och uppfattbara gränser i miljön. Naturvärdesbiotopen ska kunna definieras utifrån samma förutsättningar för biologisk mångfald i form av naturgivna förutsättningar, fysiska och biologiska processer, grad av påverkan och kontinuitet. Mosaikstrukturer, otydliga gradienter, eller annan naturlig variation av arter och element och naturgivna förutsättningar, som en biotop normalt kan ha, ska inte leda till att biotopen delas upp i olika naturvärdesbiotoper.

God säkerhet och preliminär naturvärdesbedömning

Inventeraren ska eftersöka och notera värdearter i tillräcklig omfattning för att naturvärdesbedömningen ska kunna göras med god säkerhet. Förekomster av värdearter ska noteras så noga att det är möjligt att redovisa vilka arter som påträffats inom respektive naturvärdesbiotop. Det ska också vara möjligt att upprätta en total artlista för hela projektområdet. Naturvärdesbedömningens säkerhet är beroende av vilka inventeringar en NVI omfattat och vilken relevant miljöinformation som finns tillgänglig samt när under året fältinventeringen har genomförts. God säkerhet innebär att det är mindre sannolikt att ytterligare inventering eller kompletterande fördjupade inventeringar leder till att naturvärdesbedömningen uppenbart ska ändras. Om bedömning inte kan göras med god säkerhet ska naturvärdesklassen redovisas som preliminär.

Detaljeringsgrader

En NVI utförs enligt olika så kallade kartläggningstyper med de tre detaljeringsgraderna; detalj, medel och översikt. Detaljeringsgraden anger hur noggrant projektområdet ska genomsökas, hur små naturvärdesbiotoper som ska identifieras och vilka naturvärdesklasser som är obligatoriska. Naturvärdesklass 4 är obligatorisk i detaljeringsgrad detalj men utgör tillägg i detaljeringsgrad medel och översikt.

För detaljeringsgrad *översikt* gäller att inventeraren identifierar och redovisar alla naturvärdesbiotoper ner till en minsta karteringsenhet på 0,5 ha – eller annan valfri storlek – samt att fältinventering och avgränsningar får göras mer översiktligt än vid detalj och medel. Detaljeringsgrad *översikt* innebär också att fältinventering och avgränsningar får göras mer översiktligt än vid detalj och medel. Hela projektområdet behöver inte besökas i fält. Inventering i fält får till exempel begränsas till områden som vid förarbetet bedömts vara naturvärdesbiotoper eller preliminära naturvärdesbiotoper. Om inget annat anges är minsta obligatoriska karteringsenhet generellt 0,5 ha, men i detaljeringsgrad översikt får utföraren själv bestämma minsta karteringsenhet. Tillvägagångssättet ska klargöras i NVI-rapporten.

För detaljeringsgrad *medel* gäller att inventeraren ska identifiera och redovisa alla naturvärdesbiotoper ner till en minsta karteringsenhet på 0,1 ha.

För detaljeringsgrad *detalj* gäller att inventeraren ska identifiera och redovisa alla naturvärdesbiotoper ner till en minsta karteringsenhet på 100 m². Dessutom ska inventeraren identifiera och avgränsa alla naturvärdesobjekt som inte ingår i någon naturvärdesbiotop, även de naturvärdesobjekt som är mindre än 100 m². Dessa får avgränsas och redovisas som värdeelement, artförekomster, livsmiljöer eller naturvärdesbiotoper beroende på vad som bedöms vara bäst i det enskilda fallet.

Övriga biotoper – områden utanför de naturvärdesklassade områdena

Mark- och vattenområden belägna utanför de naturvärdesklassade områdena benämns *övriga biotoper*, vilket innefattar områden som saknar särskild betydelse för biologisk mångfald alternativt områden med särskild betydelse för biologisk mångfald men som är mindre än uppdragets minsta karteringsenhet (d.v.s. ej inom ramen för inventeringens beställda detaljeringsgrad). Även övriga biotoper kan kartläggas samt tilldelas en övrig värdeklass vid en fördjupad inventering.

Landskapsområden

Projektområdet indelas i ett eller flera *landskapsområden*. Ett landskapsområde är ett landskapsavsnitt med karaktärsdrag som gör att det skiljer sig från angränsande landskapsavsnitt. Landskapsområdena värderas, bland annat med hjälp av förekomsten av naturvärdesbiotoper, i endera av två klasser; värdelandskap eller ej värdelandskap. Ett värdelandskap är ett landskapsområde med särskild betydelse för biologisk mångfald.

Detaljerad redovisning av artförekomst

Detaljerad redovisning av artförekomst kan beställas som ett tillägg till en NVI och innebär att de arter som specificerats vid beställningen ska registreras så att fyndplatsen kan redovisas med koordinater. Vanligt är att detaljerad redovisning av artförekomst omfattar värdearter. Kravet innebär inte att arterna ska eftersökas mer noggrant än vad SIS-standarderna anger, däremot innebär kravet att registreringen av gjorda observationer ska möjliggöra en mer noggrann redovisning. Om arterna ska eftersökas mer noggrant behöver i stället en fördjupad inventering av artförekomst genomföras.

Fördjupade inventeringar

För att få mer detaljerad information om ett kartläggningsområde kan fördjupade inventeringar genomföras i samband med en NVI eller fristående. Fördjupad inventering innebär att vissa biotoper, värdeelement eller arter eftersöks och inventeras mer noggrant än vad som ingår i grundkraven för NVI. Fördjupade inventeringar kan omfatta hela inventeringsområdet eller delar av inventeringsområdet, till exempel vissa naturtyper, landskapsområden eller naturvärdesbiotoper. Det finns 11 olika typer av fördjupade inventeringar som kan beställas enligt SFS 199000:2023.

